

Příloha č. 1 — Kritéria a indikátory pro hodnocení chování žáka

Tato příloha doplňuje METODIKU K VYSVĚDČENÍ JINAK a je součástí výstupu projektu Vývoj a implementace pilotního designu školního vysvědčení: Inovace závěrečného hodnocení žáků základní školy ve vazbě na komplexní rozvíjející hodnocení (TL05000360), podpořené Technologickou agenturou ČR.

Chování žáka ve škole — ve vztahu k naplňování klíčových kompetencí RVP ZV:

(Při hodnocení chování žáka zohledňuje učitel jeho věk a pokrok vzhledem k předchozímu hodnocenému období.)

CHOVÁNÍ ŽÁKA VE VZTAHU K SOBĚ		
Kritérium (naplňované kompetence)	1. stupeň ZŠ	2. stupeň ZŠ
<p>Přiměřeně situaci vyjadřuje své myšlenky</p> <p><i>(Kompetence komunikativní; kompetence sociální a personální)</i></p>	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - srozumitelně vyjadřuje své potřeby, nápady, návrhy, záměry, přání atd. - prožívá a popisuje pocity štěstí, smutku, úspěchu, hněvu, zklamání... 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - srozumitelně, výstižně a souvisle dává najevo své myšlenky, názory a podněty - s respektem k sobě samému, ostatním i prostředí vyjadřuje pocity štěstí, smutku, úspěchu, hněvu, zklamání...

<p>Rozezná vhodné a nevhodné chování</p> <p><i>(Kompetence komunikativní; kompetence sociální a personální; kompetence k učení)</i></p>	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - řídí se základními pravidly v kontaktu s lidmi - chová se adekvátně s ohledem na situaci a prováděné činnosti (hra, učení atd.) - dodržuje základní hygienická pravidla 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - řídí se pokročilými pravidly v kontaktu s lidmi - adekvátně kontroluje a usměrňuje vlastní chování s ohledem na situaci - zvažuje a přijímá důsledky svého chování a osobních rozhodnutí, přebírá za ně odpovědnost - dbá na svůj zevnějšek, dodržuje pravidla hygieny
<p>Pracuje na svém rozvoji</p> <p><i>(Kompetence komunikativní; kompetence sociální a personální; kompetence k řešení problémů; kompetence k učení)</i></p>	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si své silné stránky a oblasti pro zlepšení - stanoví své cíle, vhodným způsobem je komunikuje a naplňuje - je v rámci dané činnosti vytrvalý, iniciativní a nápaditý - dokáže pracovat s chybou 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - dovede posoudit a přiměřeně reflektovat své potřeby, zájmy, silné stránky i oblasti pro zlepšení - stanovuje si vlastní individuální cíle, vhodným způsobem je komunikuje a sleduje pokrok k jejich dosažení - udělá-li chybu, je schopen ji věcně uznat a užít k poučení a dalšímu rozvoji

**CHOVÁNÍ ŽÁKA
VE VZTAHU K DRUHÝM**

	1. stupeň ZŠ	2. stupeň ZŠ
<p>Dodržuje stanovená pravidla</p> <p><i>(Kompetence komunikativní; kompetence sociální a personální)</i></p>	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - se podílí na společné komunikaci o nastavení pravidel třídy - dodržuje dohodnutá pravidla třídy - seznamuje se s pravidly školy a dodržuje ta, která se ho týkají (například ve společných prostorách, ve školní jídelně, na hřišti, při školních výletech) - dodržuje pravidla společných her a aktivit - respektuje dospělou autoritu 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - se podílí na společné komunikaci o nastavení pravidel třídy - uznává a dodržuje dohodnutá pravidla třídy a vymezuje se vůči jejich porušování - respektuje pravidla nastavená ve školním řádu - užívá svá práva a plní své povinnosti - respektuje dospělou autoritu
<p>Spolupracuje s ostatními</p> <p><i>(Kompetence komunikativní; kompetence sociální a personální; kompetence k učení; kompetence pracovní)</i></p>	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - přiměřeným způsobem se zapojuje do společných aktivit - aktivně komunikuje, sdílí názory s ostatními - naslouchá druhým, pracuje s informacemi, které od nich získal (názory, potřeby, znalosti atd.) - spolupracuje s dospělým/učitelem - při spolupráci hledá společné cesty ke splnění úkolu nebo k řešení problému 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - na základě poznání svých možností nebo přijetí určité role v pracovní činnosti přispívá ke kvalitě splnění společného úkolu - diskutuje, sdílí názory, uznává různé úhly pohledu, dokáže vyjednávat a dosáhnout řešení/kompromisu - v různých situacích dokáže přijímat rozdílné role (vedoucí skupiny, mluvčí, hodnotitel atd.)

<p>Dorozumívá se srozumitelně a účelně</p> <p><i>(Kompetence komunikativní; kompetence k řešení problémů)</i></p>	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - přiměřeným způsobem předkládá a obhajuje vlastní názory - s porozuměním přijímá informace a pokyny a reaguje na ně - vyjadřuje se přehledně a srozumitelně v ústním i písemném projevu - aktivně naslouchá druhým - dodržuje obecná pravidla komunikace (přiměřeným způsobem zdraví a oslovuje druhé, adekvátně rozlišuje tykání a vykání, srozumitelně vyjadřuje své přání nebo požadavek, když potřebuje, zeptá se či požádá o pomoc atd.) 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - přiměřeným způsobem vyjadřuje vlastní názory, přání, požadavky, potřeby, užívá vhodných argumentů, příkladů a závěrů - vyjadřuje se plynně, jasně a uceleně, komunikaci (ústní i písemnou) přizpůsobuje rozdílným situacím - naslouchá promluvám druhých s empatickým porozuměním a vhodně na ně reaguje - dodržuje obecná pravidla komunikace v situačním kontextu (sdílí informace, zdroje a odborné znalosti, aktivně diskutuje, při pozdravu, oslovení i v rozhovoru dodržuje pravidla slušnosti atd.) - kvalitně prezentuje výstupy své práce
<p>Přispívá k vytváření bezpečného prostředí</p> <p><i>(Kompetence komunikativní; kompetence sociální a personální)</i></p>	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - má zájem o ostatní spolužáky, navazuje přátelské vztahy - chová se ohleduplně k potřebám ostatních - vnímá pocity ostatních a je si vědom toho, že jeho jednání má dopad na ostatní - respektuje odlišnost (v názorech, schopnostech, dovednostech, postojích, kultuře...) - případné spory řeší smírně - respektuje práva a vlastnictví ostatních 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - navazuje a udržuje přátelské vztahy - chová se ohleduplně a s pochopením k prožitkům a potřebám ostatních - respektuje odlišnosti (přijímá myšlenky, názory, hodnoty, postoje a tradice ostatních ...) - odsuzuje bezpráví a aktivně se vůči němu vymezuje - aktivně se podílí na řešení konfliktů s cílem dosažení shody názorů (konsenzu) - respektuje práva a vlastnictví ostatních

<p>Zapojuje se do dění ve svém okolí</p> <p><i>(Kompetence sociální a personální; kompetence občanské)</i></p>	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zajímá se o minulost i současnost své rodiny, vesnice/města, své země - aktivně přistupuje k dění ve svém okolí (rodina, třída, vesnice/město) 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zajímá se o dění ve své rodině, vesnici/městě, zemi a o aktuální problémy současného světa - dovede posoudit situace každodenního života z různých perspektiv - aktivně přistupuje k dění ve svém okolí, přichází s novými podněty a návrhy řešení - uplatňuje kritické myšlení při kontaktu s vnějším světem (nepodléhá prvnímu dojmu, obecnému mínění a tradovaným názorům, přemýšlí, pracuje s informacemi, orientuje se v problematice, rozhoduje se)
---	---	--

CHOVÁNÍ ŽÁKA PŘI UČENÍ		
Kritérium Kompetence	1. stupeň ZŠ	2. stupeň ZŠ
<p>Zodpovědně přistupuje k učení.</p> <p><i>(Kompetence k učení; kompetence pracovní)</i></p>	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - chodí do školy řádně připraven a vybaven potřebnými pomůckami - aktivně se podílí na svém učení (pozorně naslouchá, dotazuje se, zapojuje se do aktivit, odpovídá na otázky, projevuje zájem o nové informace, aktivně objevuje a zjišťuje) - vydrží soustředěně pracovat po určený časový úsek a využít čas stanovený pro plnění úkolu - zodpovědně přistupuje ke svým povinnostem, úkolům (včetně domácích) - úkoly plní samostatně - udržuje své pracovní místo v čistotě a pořádku 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - chodí do školy řádně připraven a vybaven potřebnými pomůckami - aktivně se podílí na svém učení (pozorně naslouchá, dotazuje se, zapojuje se do aktivit, odpovídá na otázky, projevuje zájem o nové informace, aktivně objevuje a zjišťuje) - pracuje soustředěně a účelně využívá čas stanovený pro plnění úkolu - zodpovědně přistupuje ke svým povinnostem, úkolům (včetně domácích) - úkoly plní samostatně
<p>Využívá různé postupy a způsoby učení.</p> <p><i>(Kompetence k učení; kompetence pracovní, kompetence k řešení problémů)</i></p>	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracuje samostatně, i ve skupině - osvojuje si postupy a způsoby práce podporující proces vlastního učení - s dopomocí dospělého plánuje, organizuje a řídí vlastní učení - řeší úkoly podle návodu (systematicky) - hledá a vytváří různá řešení úkolů, aplikuje tvořivá řešení - má přiměřeně osvojené psací dovednosti a pracovní návyky 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná různé strategie učení a využívá je pro svůj rozvoj - pružně se přizpůsobuje změnám nebo novým pracovním podmínkám a aplikuje tvořivá a adaptivní řešení - na základě propojení a pochopení poznatků z různých oblastí si vytváří ucelený pohled na studované jevy a uvádí je do souvislostí - samostatně monitoruje, hodnotí a reviduje své plány při plnění úkolů a dosahování cílů

<p>Vytrvá v práci na obtížných úkolech.</p> <p><i>(Kompetence personální; kompetence k řešení problémů)</i></p>	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - usiluje o splnění obtížných úkolů - nevzdává se při překážce a dokáže vytrvat - dokáže přiměřeně zpracovat neúspěch/ chybu, zklamání/selhání 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - usiluje o splnění obtížných úkolů, vyhledává nová řešení a informace pro jejich splnění - pracuje s chybou, překonává překážky a občasné nezdary - dokáže zhodnotit, že se mu nedaří, a přiměřeně zpracovat neúspěch/ chybu, zklamání/selhání
<p>Pracuje s různými zdroji informací.</p> <p><i>(Kompetence digitální, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení)</i></p>	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá různé zdroje informací (včetně ICT) ke splnění úkolu, řešení problému, vyhledání informací a ke komunikaci - dodržuje pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při práci s digitálními technologiemi - dodržuje pravidla slušného chování i v digitálním prostředí 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá různé zdroje informací (včetně ICT) ke splnění úkolu, řešení problému, vyhledání informací, osobnímu rozvoji, ke komunikaci, plánování a trávení volného času - kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí - zvažuje příležitosti a rizika digitálních technologií (zabezpečení zařízení, ochrana dat před zneužitím) a snaží se rizika minimalizovat - při práci a pohybu v digitálním prostředí se řídí etickými pravidly, je ohleduplný vůči ostatním - aktivně předchází situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví

<p>Posoudí vlastní pokrok.</p> <p><i>(Kompetence personální; kompetence K řešení problémů; kompetence k učení)</i></p>	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaznamenává průběh a výsledky svého učení (prostřednictvím symbolů i jednoduchou verbální formou) a přizpůsobuje jim proces učení - posoudí vlastní pokrok v učení - prezentuje svoji práci, hovoří o ní, dokáže podle daných kritérií zhodnotit její kvalitu - naslouchá názorům druhých na svou práci a využívá je pro svůj rozvoj 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaznamenává průběh a výsledky svého učení a přizpůsobuje jim proces učení - posoudí vlastní pokrok v učení - svou práci prezentuje ostatním a sdílí s nimi názory a zkušenosti, reflektuje silné a slabé stránky své práce - naslouchá a porozumí názorům druhých na svou práci, dokáže ji dále rozvíjet na základě připomínek ostatních
---	---	---